

İnsanın ibadetlerinde tecelli eden isimleri, yani hangi ismin hangi ibadetlerde tecelli ettiği konusunda bilgi verir misiniz? Risalelerde bu konu nasıl işleniyor?

İbadet, Allah'ın emirlerini yapmak, yasaklarından kaçınmaktır. İbadetin asıl amacı insanı güzel ahlaka ve tefekküre hazırlamaktır. İnsan ibadet ile nefsinin terbiye edip duygu ve istidatlarını inkişaf ettirir ise, o zaman Allah'ın isim ve sıfatlarını üzerinde görmeye başlar. Yani ibadet bir disiplin, bir iksir gibidir. Bu disiplin ve iksiri istimal eden adam, Allah'ın bütün isim ve sıfatlarını görüp müşahede etmeye başlar.

Yine ibadet bir gözlüktür, onu takmayanlar mevcudatın yapmış oldukları fitri ibadetleri göremezler ve okuyamazlar. Sağlam bir iman nasıl her şeyin ardında Allah'ın kudret elini ve tasarrufunu zahir bir şekilde gösteriyor ise, sağlam bir ibadet de mevcudatın hal ve kal dili ile yapmış oldukları ibadetleri zahir bir şekilde gösterip ilan eder. Bu, Allah'ın insanın alemine koyduğu önemli bir kanun, mühim bir prensiptir. Bu kanun ve prensibin konulmasının sebebi ise, her şeyde Allah'ı giden yolu görebilmek içindir.

"*Namaz şu isme, oruç bu isme işaret ediyor ve onun tecellisidir.*" şeklindeki bir benzetme yanlış olur. İbadetler Allah'ın isimlerini dolaylı gösteren bir terbiye metodudur. Yani insan ibadetler ile nefsinin terbiye ediyor. Bu terbiyenin neticesinde de kainatta tecelli eden isimleri görüyor demek, daha makuldür. Risale-i Nur'da ibadetlerin hangi isme konu olduğu hususunda bir bilgi geçmiyor.

Şu var ki, ibadetin genel anlamda Esmâ-i İlahiye ve Zatı İlahiyeye nasıl delalet ettiği konusunda Risalelerde geniş bilgi vardır. Numune olarak [Dokuzuncu Pencereyi](#) buraya alıyoruz.

"Kâinattaki ibâdât-ı umumiye, bilbedâhe bir Mâbud-u Mutlakı gösteriyor."

"Evet, âlem-i ervaha ve bâtına giden ve ruhanî ve meleklerle görüşen zâtların şهادetleriyle sabit olan umum ruhanî ve melâikelerin kemâl-i imtisal ile ubûdiyetleri ve bilmüşahede bütün zîhayatların kemâl-i intizamla ubûdiyetkârâne vazifeler görmeleri ve bilmüşahede, anâsır gibi bütün cemâdâtın kemâl-i itaatle ubûdiyetkârâne hizmetleri, bir Mâbud-u Bilhakkın vücub-u vücudunu ve vahdetini gösterdiği gibi, her bir taifesi icmâ ve tevatür kuvvetini taşıyan bütün âriflerin hakikatli marifetleri, bütün şâkirler taifesinin semeredar şükürleri ve bütün zâkirlerin feyizli zikirleri ve bütün hâmidlerin nimet arttıran hamdleri ve bütün muvahhidlerin burhanlı tevhidleri ve tavsifleri ve bütün muhiblerin

hakikî muhabbet ve aşkları ve bütün mürîdlerin sadık irade ve rağbetleri ve bütün müniblerin ciddî talep ve inâbeleri, yine Mâruf, Mezkûr, Meşkûr, Mahmud, Vâhid, Mahbub, Mergub, Maksud olan o Mâbud-u Ezelînin vücub-u vücudunu ve kemâl-i rububiyetini ve vahdetini gösterdiği gibi, kâmil insanlardaki bütün makbul ibâdâtın ve o makbul ibâdâtın neticesinden hasil olan füyuzat ve münacat, müşahadat ve keşfiyat, yine o Mevcud-u Lemyezel ve o Mâbud-u Lâyezâlin vücub-u vücudunu ve vahdetini ve kemâl-i rububiyetini gösterir."

"İşte, şu üç cihette ziyadar büyük bir pencere, vahdâniyete açılır."